

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4101-29-06/2012
P/12/178

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy
ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz
T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60
lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/178 – Utrzymanie terenów nieruchomości gruntowych w aspekcie walorów krajobrazowych i estetycznych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Sławomir Kierat, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83070 z dnia 10.09.2012 r. [Dowód: akta kontroli str. 2-3]
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Unisław, ul. Parkowa 20, 86-200 Unisław, nr statystyczny 04040720
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jakub Danielewicz, Wójt Gminy Unisław

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywnie oceniono działalność Urzędu Gminy Unisław, zwanego dalej „Urzędem”, w zakresie prawidłowości realizacji i rozliczania prac związanych z utrzymaniem obszarów przestrzeni publicznej. Prace porządkowe, pielęgnacyjne i remontowe na terenach publicznych wykonywali głównie bezrobotni skierowani przez Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie w ramach robót publicznych. Gmina korzystała także z nieodpłatnej pracy świadczonej przez osoby skazane oraz osoby zalegające w opłatach na rzecz Gminy. Nadzór na tymi osobami sprawował Urząd, którego pracownicy wyznaczali zadania do wykonania i dokonywali odbioru wykonanych prac.

Nieprawidłowości stwierdzono w obszarach: 1) *Stan zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej na terenie gminy*, 2) *Zasady i warunki zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej oraz sposób ich wdrażania*.

Gmina nie zapewniła właściwych warunków ochrony 5 cmentarzy spośród 6 wpisanych do rejestru zabytków. Tylko jeden cmentarz był ogrodzony, oznaczony tablicą informacyjną i prowadzone były na jego terenie prace restauratorskie. Prace porządkowe były prowadzone także na terenie innego cmentarza, a pozostałe były zarosnięte, w części zaśmiecone i w żaden sposób nie chronione.

W Regulaminie organizacyjnym Urzędu do dnia 25.09.2012 r. żadnemu z referatów i stanowisk pracy nie przypisano zadań z zakresu utrzymania czystości i porządku oraz pielęgnacji zieleni na terenach publicznych. Obowiązków w tym zakresie nie powierzono żadnemu z pracowników referatu, który zadania te faktycznie realizował.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena stanu zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej na terenach administrowanych przez Gminę w aspekcie walorów estetycznych i krajobrazowych

Opis stanu faktycznego

W toku kontroli przeprowadzono oględziny takich miejsc publicznych, jak: nieczynne cmentarze (5 szt.), Park Wiejski w Unisławiu, stadion w Unisławiu, pomnik pomordowanych przez hitlerowców w czasie II wojny światowej w Racinie oraz tereny pasa drogowego z przyległymi placami i parkingami na 8,5% dróg gminnych. W toku oględzin dokonano utrwalenia przedmiotu oględzin w formie zdjęć fotograficznych, które zamieszczono w protokołach. W wyniku oględzin ustalono, co następuje:

1. Cmentarz mennonicki w miejscowości Błota o pow. 0,30 ha (własność Skarbu Państwa, administrowany przez Gminę), założony w XVIII wieku; od przełomu XIX/XX wieku użytkowany jako ewangelicki; zamknięty w 1945 roku; ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Teren cmentarza był ogrodzony i oznaczony tablicą informacyjną. Istniejące betonowe nagrobki i metalowe elementy ozdobne były uszkodzone i niekompletne, potłuczone nieliczne fragmenty tablic nagrobnych. Na terenie cmentarza były widoczne ślady po pracach porządkowych.

[Dowód: akta kontroli str. 5-16]

2. Cmentarz mennonicki w miejscowości Kokocko (własność Gminy), założony w I poł. XVII wieku; ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Teren cmentarza był nieogrodzony i nieoznaczony. Istniejące betonowe nagrobki i metalowe elementy dekoracyjne były uszkodzone i niekompletne, potłuczone nieliczne fragmenty tablic nagrobnych. Część terenu cmentarza (ok. 50%) była zachwaszczona, a na pozostałej części w czasie oględzin trwały prace porządkowe polegające na usuwaniu chwastów.

[Dowód: akta kontroli str. 17-24]

3. Cmentarz ewangelicki w miejscowości Unisław (własność Gminy), z przełomu XIX/XX wieku (na majdanie grodziska); ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Teren cmentarza był nieogrodzony i nieoznaczony, zarośnięty drzewami i chwastami, zaśmiecony. Istniejące nieliczne betonowe nagrobki były uszkodzone i niekompletne.

[Dowód: akta kontroli str. 25-32]

4. Cmentarz mennonicki/ewangelicki w miejscowości Bruki I (własność Gminy), z I poł. XIX wieku; ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Teren cmentarza był nieogrodzony i nieoznaczony, trudno dostępny (zakrzaczony i zachwaszczony). Istniejące nieliczne pozostałości po betonowych nagrobkach. W odległości ok. 5m od strony polnej drogi wewnątrz cmentarza stwierdzono dzikie wysypisko śmieci.

[Dowód: akta kontroli str. 33-37]

5. Cmentarz mennonicki/ewangelicki w miejscowości Bruki II (własność Gminy), z drugiej połowy XIX wieku; ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Teren cmentarza był nieogrodzony i nieoznaczony, trudno dostępny (gęsto zarośnięty krzakami bzu), zaśmiecony. Istniejące nieliczne betonowe nagrobki i metalowe elementy dekoracyjne były uszkodzone i niekompletne. W pobliżu cmentarza przy wiejskiej świetlicy stwierdzono składowanie śmieci.

[Dowód: akta kontroli str. 38-50]

*Ustalone
nieprawidłowości*

Opis nieprawidłowości w przedstawionym wyżej zakresie, wraz z oceną ustalonego stanu faktycznego, zawarto w p. 2.1.

6. Park Wiejski w Unisławiu.

Na terenie parku znajdowały się obiekty małej architektury, takie jak: muszla koncertowa, urządzenia zabawowe dla dzieci na wydzielonym placu oraz „dąb pamięci” (drzewo i kamień z tablicą dla uhonorowania pułkownika Willibalda Romańskiego zamordowanego w 1940 r. w Charkowie). Teren parku był uporządkowany, a trawa przyszyżona.

7. Stadion w Unisławiu.

Teren stadionu był ogrodzony, uporządkowany. Murawa i trawniki przy alejkach były przyszyżone.

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

Sprzątnięcia wymagały owoce na alejce i trawniku opadłe z drzew.

8. Pomnik pomordowanych przez hitlerowców w czasie II wojny światowej w Raciniewie.

Pomnik znajdował się w lesie – był ogrodzony i zadaszony. Przed pomnikiem zamontowane były ławki – w dobrym stanie technicznym.

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

Między ławkami i w sąsiedztwie teren był zaśmiecony i porośnięty chwastami.

9. Drogi gminne.

Łączna długość 72 dróg gminnych zarządzanych przez Urząd wynosiła 82,09 km.

[Dowód: akta kontroli str. 76-77]

Ogłędzinami objęto 8 dróg gminnych o łącznej długości 6,96 km. (8,5%). Stan techniczny i estetyka 6 dróg i poboczy nie budziły zastrzeżeń. Posiadały one nawierzchnię asfaltową, równą, pobocza i trawniki w pasie drogowym były właściwie utrzymane.

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

Jedna z ww. dróg (ul. Słoneczna) była utwardzona kamieniem wapiennym, bez chodników. Nawierzchnia była wyrównana, a trawa na poboczach nie była przerośnięta.

Droga nr 060423C była drogą gruntową, częściowo utwardzoną i nierówną. W części przebiegającej przez teren leśny zieleń w pasie drogowym nie była wykoszona.

[Dowód: akta kontroli str. 51-75]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Urzędu w badanym obszarze.

2. Zasady i warunki zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej oraz sposób ich wdrażania

2.1. Opracowane przez Gminę zasady i warunki zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej

Opis stanu
faktycznego

Gmina posiada *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* Gminy Unisław² (zwane dalej „*Studium*”). W *Studium* nie wyznaczono obszarów, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych - Gmina nie posiada żadnego obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Poza *Studium* zasady i warunki utrzymania obszarów przestrzeni publicznej zostały określone w takich dokumentach, jak:

- Regulamin czystości i porządku na terenie Gminy Unisław³,
- Regulamin korzystania z Parku Wiejskiego w Unisławiu⁴,
- Uchwała Nr III/23/04 Rady Gminy w Unisławiu z dnia 29 czerwca 2004 r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego.

[Dowód: akta kontroli str. 78-86]

Zgodnie z ustaleniami zawartymi w *Studium*, obszar gminy wynosił 7.245 ha, w tym 785 ha (11%) zajmowały lasy, a 5.781 ha (80%) użytki rolne. Na początku 2009 r. Gminę zamieszkiwało 6767 osób, z tego ponad 52% (3548 osób) – we wsi Unisław.

Na terenie gminy wyznaczono 4 zasadnicze strefy funkcjonalne:

A – strefa zagrożeń powodziowych – strefa zalewowa, obejmująca teren północno-zachodniej części gminy, położony wzdłuż prawego brzegu Wisły, na terenie Chełmińskiego Parku Krajobrazowego, w obszarze dwu ostoi NATURA 2000 (ptasia i siedliskowa); obowiązują ściśle zakazy inwestycyjne;

B – strefa użytków zielonych i ekstensywnego osadnictwa – obejmuje dno doliny Wisły tzw. Basen Unisławski lub Kotlinę Unisławską, leży w granicach Chełmińskiego Parku Krajobrazowego; dla ww. strefy ustalono m.in. zakaz inwestycji mogących naruszyć integralność wałów przeciwpowodziowych oraz zachowanie systemu melioracyjnego;

C – strefa ograniczonego zagospodarowania turystycznego – zbocze doliny, strefa przejściowa między dnem doliny Wisły a terenem wysoczyzny – większość obszaru położona jest w granicach ostoi NATURA 2000 Zbocza Plutowskie; ustalono m.in.: zakaz inwestycji mogących trwale zmienić rzeźbę terenu, zakaz zabudowy w obrębie ścisłego zbocza na terenach o spadku przekraczającym 5%, zapewnienie naturalnego spływu wód powierzchniowych w dolinkach erozyjnych oraz dopuszczenie zagospodarowania turystyczno-wypoczynkowego, w tym wyciągów narciarskich i strzelnicy sportowej, wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

² Załącznik do Uchwały Nr V/23/11 Rady Gminy Unisław z dnia 15 lutego 2011 r.

³ Uchwała Nr IX/77/11 Rady Gminy Unisław z dnia 21 czerwca 2011 r.

⁴ Załącznik do Uchwały Nr XX/163/12 Rady Gminy Unisław z dnia 24 maja 2012 r.

D – strefa produkcji rolniczej i osadnictwa.

Na terenie gminy ochronie prawnej podlegały następujące elementy środowiska przyrodniczego:

- pomniki przyrody: dąb ok. 400-letni o obwodzie 576 cm, wysokości 20 m rosnący na terenie leśnictwa Raciniewo oraz aleja 113 drzew przy drodze Unisław-Gołoty, składająca się z 79 lip, 18 klonów, 8 dębów, 4 jesionów, 3 kasztanowców i 1 jawora;
- obszary NATURA 2000:
 - PLB040003 Dolina Dolnej Wisły (ostoja ptasia) i PLH040003 Solecka Dolina Wisły (ostoja siedliskowa); celem ochrony PLH040003 jest zachowanie starorzeczy, torfowisk, zarośli wierzbowych i lasów łęgowych, muraw kserotermicznych i łąk grądów zboczowych, na których występuje ostoja ptasia o randze europejskiej;
 - PLH04_18 ZBOCZA PŁUTOWSKIE – obszar zbocza strefy krawędziowej pomiędzy Doliną Wisły a wysoczyzną, z szeregiem naturalnie wykształconych parowów; przedmiotem ochrony są występujące na zboczach zbiorowiska roślinności kserotermicznej i zarośla tarninowo-głogowe ze stanowiskami rzadkich gatunków flory kserotermicznej, a także płyty grądu subkontynentalnego i grądu zboczowego porastające parowy;
- Chelmiński Park Krajobrazowy – obejmuje teren dna doliny Wisły do zbocza wysoczyzny; celem ochrony jest zachowanie naturalnego krajobrazu doliny Wisły z naturalnymi ekosystemami, starorzeczami, lasami łęgowymi, stromymi dynamicznymi skarpami, parowami porośniętymi łąkami zboczowymi; przedmiotem ochrony są także wartości kulturowe charakterystyczne dla Doliny Dolnej Wisły – pozostałości osadnictwa menonitów z XVII w., po którym zachowały się charakterystyczne zagrody przygotowane na okresowe zalewy Wisły.

Na obszarze gminy występują elementy zagospodarowania o wartości historycznej i kulturowej, objęte ochroną konserwatorską, w tym m.in. 6 cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków województwa kujawsko-pomorskiego:

- 2 mennonickie z I poł. XVII w. we wsiach Kokocko i Błota (od I poł. XIX w. użytkowany jako ewangelicki),
- 4 cmentarze ewangelickie z XIX w. we wsiach Unisław (1) i Bruki (3).

[Dowód: akta kontroli str. 87-88]

W *Studium* nie określono szczegółowych warunków ochrony ww. obiektów. Podano natomiast, że ochrona cmentarzy nie objętych ochroną prawną poprzez wpisanie do rejestru zabytków, powinna polegać w szczególności na zachowaniu elementów i urządzeń podkreślających symbolikę miejsca, utrzymaniu lub uczynieniu układu alejek i kwater oraz ochronie nagrobków i krzyży.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Gmina nie zapewniła właściwych warunków ochrony 5 cmentarzy spośród 6 wpisanych do rejestru zabytków. Tylko jeden cmentarz we wsi Błota był ogrodzony, oznaczony tablicą informacyjną i prowadzone były na jego terenie prace restauratorskie. Prace porządkowe, polegające na odchwaszczaniu, były

prowadzone także na terenie cmentarza w Kokocku. Pozostałe cmentarze były zarośnięte, w części zaśmiecone i w żaden sposób nie chronione.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami⁵ stanowi, że ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania, zabytki nieruchome będące w szczególności cmentarzami (art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. f). Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności na zapewnieniu warunków:

- prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku,
- zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie,
- korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości (art.5).

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Unisław⁶ (zwanym dalej „Regulaminem”), prowadzenie spraw związanych z ochroną zabytków oraz wynikających z obowiązku opieki nad cmentarzami, należy do zadań referatu ds. organizacyjno prawnych (OP). Kierownikiem referatu OP i osobą odpowiedzialną za kontrolowanie jakości wykonywanej pracy przez podległych pracowników jest Sylwester K., który wyjaśnił, że główną przyczyną zaniedbań w zakresie ochrony cmentarzy były ograniczone środki finansowe przy szerokim zakresie zadań do wykonania. Zobowiązał się do przeprowadzenia oględzin cmentarzy i opracowania harmonogramu prac porządkowych i restauracyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 89-91]

2.2. Nadzór Gminy nad jednostkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za utrzymanie obszarów przestrzeni publicznej

Opis stanu faktycznego

Statut Gminy⁷ przewidywał, że w Gminie mogą być tworzone gminne jednostki organizacyjne.

W Gminie nie utworzono odrębnej jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za utrzymanie obszarów przestrzeni publicznej, a zadania z tym związane realizował Urząd⁸, korzystając – w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmnie – z możliwości zatrudnienia bezrobotnych w ramach robót publicznych do wykonywania prac porządkowych, pielęgnacyjnych i remontowych na terenach publicznych. Jakość wykonywanych prac kontrolowali pracownicy Urzędu (Referatu GK, OC).

⁵ Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.

⁶ Zarządzenie Nr 0152-6/11 Wójta Gminy Unisław z dnia 24 stycznia 2011 r., ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem Nr 0121-15/12 z dnia 25 września 2012 r.

⁷ Załącznik do Uchwały Nr X/89/11 Rady Gminy Unisław z dnia 12 lipca 2011 r.

⁸ Referat Gospodarki Komunalnej, Wodnej, Rolnictwa, Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego (GK, OC)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

Utrzymanie porządku i czystości oraz pielęgnacji zieleni na terenie gminy nie odbywało się w sposób planowy, tj. nie sporządzono wykazu terenów objętych utrzymaniem, ani harmonogramu prac porządkowych. Organizacja pracy dla osób wykonujących zadania porządkowe polegała na codziennym wskazywaniu zadań do wykonania, odbiorze wykonanych prac oraz ich planowaniu na kolejne dni.

[Dowód: akta kontroli str. 92-95]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W *Regulaminie* do dnia 25.09.2012 r., tj. do czasu jego zmiany, żadnej komórce organizacyjnej nie przypisano zadań związanych z utrzymaniem obszarów przestrzeni publicznej, w szczególności w zakresie utrzymania czystości i porządku oraz pielęgnacji zieleni na terenach publicznych⁹.

[Dowód: akta kontroli str. 96-118]

Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁰, regulamin organizacyjny urzędu gminy określa organizację i zasady funkcjonowania urzędu, a nadaje go wójt w drodze zarządzenia.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹¹ w art. 3 ust. 1 stanowi, że utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Do zadań własnych gminy należą także sprawy zieleni gminnej i zadrzewień¹².

Odpowiedzialnym – zgodnie z *Regulaminem* – za opracowywanie projektów zmian Regulaminu jest Sekretarz Gminy.

Według wyjaśnień Pana Józefa R. – Sekretarza Gminy, przyczyną braku ujęcia w *Regulaminie* zadań związanych z utrzymaniem obszarów przestrzeni publicznej była omyłka pisarska wskazująca na to, że katalog zadań referatu GK, OC był zamknięty. Ww. zadania zostały przypisane referatowi w *Regulaminie* zmienionym w dniu 25.09.2012 r.

[Dowód: akta kontroli str. 119-124]

2. Żadnemu z 3 pracowników referatu GK, OC, ani jego kierownikowi, nie powierzono w zakresach czynności zadań związanych z utrzymaniem czystości i porządku oraz pielęgnacji zieleni na terenach publicznych.

[Dowód: akta kontroli str. 125-133]

Odpowiedzialnym – zgodnie z *Regulaminem* organizacyjnym Urzędu – za przygotowanie projektów zakresów czynności dla poszczególnych stanowisk w danym referacie jest kierownik referatu.

Marek G. – kierownik referatu GK i OC wyjaśnił, że był to skutek braku odpowiednich zapisów w *Regulaminie* i że do dnia 12 października 2012 r. w zakresie obowiązków podinspektora ds. gospodarki komunalnej zostanie dodany zapis „utrzymanie czystości i porządku oraz pielęgnacja zieleni na terenach publicznych będących we władaniu Gminy Unisław”.

[Dowód: akta kontroli str. 134-135]

⁹ Według *Regulaminu* do zadań Referatu GK, OC należało (w zakresie objętym kontrolą) prowadzenie spraw związanych z ochroną środowiska oraz organizacją form zapobiegania bezrobociu (m.in. organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych).

¹⁰ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 391.

¹² Art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

W *Regulaminie* do dnia 25.09.2012 r., tj. do czasu jego zmiany, nie wyznaczono osoby odpowiedzialnej za opracowanie zakresów czynności dla kierowników referatów. Po zmianie *Regulaminu* ww. zadania zostały powierzone Sekretarzowi Gminy.

2.3. Roboty publiczne, prace interwencyjne i społecznie użyteczne

Opis stanu
faktycznego

W 2011 r. Gmina Unisław skierowała do Starosty Chełmińskiego za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie (PUP) 6 wniosków o organizowanie robót publicznych, tj.:

1/ z 05.04.2011 r. – 2 miejsca pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – sprzątnięcie, utrzymywanie porządku, prace remontowe i naprawcze na terenie gminy - w okresie od 07.04.2011 r. do 06.05.2011 r. Umowę z PUP zawarto w dniu 06.04.2011 r.

2/ z 13.04.2011 r. – 1 miejsce pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – sprzątnięcie, utrzymywanie porządku, prace remontowe i naprawcze na terenie gminy - w okresie od 18.04.2011 r. do 17.05.2011 r. Umowę z PUP zawarto 15.04.2011 r.

3/ z 08.06.2011 r. – 67 miejsc pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – wykaszanie, konserwacja i odtwarzanie uszkodzonych rowów melioracyjnych i prace mające na celu odbudowę obiektów uszkodzonych przez powódź, podtopienia – w okresie od 15.06.2011 r. do 14.10.2011 r. Gmina deklarowała dalsze zatrudnienie pracowników w ramach robót publicznych w liczbie 50 osób na okres 1 miesiąca. Umowę z PUP zawarto 13.06.2011 r. Organizator zobowiązał się do zatrudnienia 50 pracowników na okres 1 miesiąca bezpośrednio po zakończeniu robót publicznych.

4/ z 14.07.2011 r. - 9 miejsc pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – wykaszanie, konserwacja i odtwarzanie uszkodzonych rowów melioracyjnych i prace mające na celu odbudowę obiektów uszkodzonych przez powódź, podtopienia – w okresie od 18.07.2011 r. do 31.10.2011 r. Gmina deklarowała dalsze zatrudnienie pracowników w ramach robót publicznych w liczbie 7 osób na okres 14 dni. Umowę z PUP zawarto 15.07.2011 r. Organizator zobowiązał się do zatrudnienia 7 pracowników na okres 14 dni bezpośrednio po zakończeniu robót publicznych.

5/ z 03.11.2011 r. – 1 miejsce pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – wykaszanie, konserwacja i odtwarzanie uszkodzonych rowów melioracyjnych i prace mające na celu odbudowę obiektów uszkodzonych przez powódź, podtopienia – w okresie od 04.11.2011 r. do 30.11.2011 r. Umowę z PUP zawarto w dniu 03.11.2011 r.

6/ z 07.12.2011 r. – 4 miejsca pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – prace porządkowe, gospodarcze – w okresie od 12.12.2011 r. do 11.03.2012 r. Umowę z PUP zawarto w dniu 09.12.2011 r.

W 2012 r. (do zakończenia kontroli) Gmina Unisław skierowała do Starosty Chełmińskiego za pośrednictwem PUP 4 wnioski o organizowanie robót publicznych, tj.:

1/ z 01.03.2012 r. – 5 miejsc pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – prace porządkowe, gospodarcze – w okresie od 13.03.2012 r. do 12.09.2012 r. Umowę z PUP zawarto w dniu 02.03.2012 r.

2/ z 29.05.2012 r. – 1 miejsce pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – prace porządkowe, gospodarcze – w okresie od 01.06.2012 r. do 30.11.2012 r. Umowę

z PUP zawarto 31.05.2012 r. Organizator zobowiązał się do zatrudnienia 1 pracownika na okres 3 miesięcy bezpośrednio po zakończeniu robót publicznych.

3/ z 28.08.2012 r. – 6 miejsc pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – prace porządkowe, gospodarcze – w okresie od 05.09.2012 r. do 30.11.2012 r. Umowę z PUP zawarto 31.08.2012 r. Organizator zobowiązał się do zatrudnienia 3 pracowników na okres 1 miesiąca bezpośrednio po zakończeniu robót publicznych.

4/ z 28.08.2012 r. – 1 miejsce pracy na stanowisku robotnik gospodarczy – prace porządkowe, gospodarcze – w okresie od 05.09.2012 r. do 30.11.2012 r. Umowę z PUP zawarto 31.08.2012 r. Organizator zobowiązał się do zatrudnienia 1 pracownika na okres 1 miesiąca bezpośrednio po zakończeniu robót publicznych.

Łącznie w badanym okresie Urząd zatrudniał 97 bezrobotnych w ramach robót publicznych, wykonujących prace porządkowe, pielęgnacyjne i remontowe.

Na organizację ww. prac Gmina wydatkowała kwotę 1.012.975,37 zł, z czego PUP zrefundował 522.326,27 zł.

W latach 2011-2012 (do 31.08.) Gmina korzystała z nieodpłatnej pracy świadczonej na jej rzecz przez osoby skazane – 25 osób odpracowało łącznie 2.351 godzin. Ponadto od 2012 r. Gmina do prac społecznie użytecznych zatrudniała osoby zalegające w opłatach na rzecz Gminy – do 31.08.2012 r. zgłosiły się 4 osoby, które odpracowały łącznie 580 godzin. Gmina nie poniosła żadnych kosztów związanych z zatrudnieniem ww. osób.

[Dowód: akta kontroli str. 136-140]

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Urzędu w badanym obszarze.

2.4. Skargi dotyczące zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej i reakcja na nie

*Opis stanu
faktycznego*

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do Urzędu żadne skargi dotyczące zagospodarowania i utrzymania obszarów przestrzeni publicznej w Gminie.

3. Organizacja prac związanych z utrzymaniem obszarów przestrzeni publicznej oraz prawidłowość ich realizacji i rozliczeń

3.1. Sposób organizacji prac związanych z utrzymaniem obszarów przestrzeni publicznej

*Opis stanu
faktycznego*

Gmina nie zawierała umów o świadczenie usług w przedmiotowym zakresie. Sposób organizacji prac związanych z utrzymaniem obszarów przestrzeni publicznej został przedstawiony w p. 2.2. i 2.3.

3.2. Sposób rozliczenia rzeczowego i finansowego prac

*Opis stanu
faktycznego*

Sposób rozliczenia rzeczowego wykonanych prac został przedstawiony w p. 2.2. Oględziny miejsc, na których w ostatnich trzech miesiącach były wykonywane prace pielęgnacyjne, porządkowe i konserwacyjne wykazały (Park Wiejski w Unisławiu, stadion, cmentarz w Kokocku i pasy drogowe dróg gminnych) potwierdziły, że w okresie poprzedzającym kontrolę, jak i w czasie kontroli na ww. terenach były wykonywane prace porządkowe, których efekty były widoczne.

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Zapewnienie właściwej ochrony nieczynnym cmentarzom wpisanym do rejestru zabytków, w szczególności poprzez zabezpieczenie i utrzymanie ich w jak najlepszym stanie.
2. Podjęcie działań organizacyjnych zapewniających planowe prowadzenie prac porządkowych na obszarach przestrzeni publicznej, w szczególności poprzez sporządzenie wykazu terenów objętych utrzymaniem i harmonogramów prac porządkowych.
3. Uporządkowanie obszarów przestrzeni publicznej objętych oględzinami, w których stwierdzono nieprawidłowości, w szczególności poprzez uprzątnięcie śmieci, usunięcie chwastów i wykoszenie traw.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia października 2012 r.

Kontroler

Sławomir Kierat

Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor

Delegatury Najwyższej Izby Kontroli

W Bydgoszczy

Jarosław Wenderlich

.....

.....